

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Прб 13.1 «ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ»
вибіркова**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 08 Право

Спеціальність: 081 Право

Кваліфікація: бакалавр права

Форма здобуття освіти: денна

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри

Протокол від «___» _____ 20__ року № _____

**Начальник (завідувач) кафедри теорії права та
кримінально-процесуальної діяльності**

майор юстиції Наталя ОРЛОВСЬКА

(військове звання, підпис, ім'я та прізвище)

«___» _____ 20__ року

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета вивчення навчальної дисципліни – здобуття всебічних знань у сфері правового захисту прав споживачів і умінь аналізувати норми діючого законодавства.

Завдання навчальної дисципліни – отримання для здобувачами вищої освіти знань щодо прав та обов'язків споживачів; порядку захисту прав споживачів відповідно до норм чинного законодавства; глибоке розуміння необхідності додержання норм законодавства, знання правових наслідків, які настають за його порушення, що зумовлює правомірну поведінку; вивчення особливостей державного управління у сфері захисту прав споживачів; здобуття знань щодо відповідальності за прошення прав споживачів.

Результати навчання

здобувач вищої освіти, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- сферу чинності Закону України «Про захист прав споживачів», основні організації та правові документи міжнародного споживчого руху, суть прав і обов'язків споживача та їх джерела інформації, що сформує уміння діяти в певному соціумі, спілкуватися з правовими і контролюючими органами;
- організацію економічного життя, роль і місце споживача в ринкових умовах, що дає можливість аналізувати економічні події в державі, зрозуміти реалії оточуючого світу, орієнтуватись у широкому колі послуг і товарів, захиститися від всіляких ризиків, пов'язаних із споживанням, підготувати до життя у швидкоплинно-змінюваних умовах, орієнтуватися на ринках товарів та послуг, усвідомити їх вплив на споживчу політику та якість власного життя;
- сутність культури споживання в Україні у контексті світової культури, нормативно-ціннісну систему споживчої культури в різних країнах світу, українську ментальність в умовах ринкової економіки та основні напрямки її трансформації;
- права на здоровий спосіб життя, користь раціонального харчування, екологічно-чисту продукцію, безпеку споживання, право на здорове довкілля, на доступ до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, про рівень екологічної чистоти населених пунктів, житла та нежитлових приміщень;
- історико-правові та сучасні аспекти розвитку інституту захисту прав споживачів;
- джерела правового регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів;
- особливості суб'єктного складу правовідносин по захисту прав споживачів;
- повноваження органів державного управління у сфері захисту прав споживачів;
- правила торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами;
- права споживачів товарів, робіт, послуг;
- поняття якості товарів, робіт та послуг;
- порядок судового захисту прав споживачів;
- особливості позасудового захисту прав споживачів;
- строки здійснення та захисту прав споживачів;

- особливості захисту прав споживачів при здійсненні окремих видів торговельної діяльності, наданні послуг і виконанні робіт;
 - поняття та види відповідальності за правопорушення у сфері захисту прав споживачів;
 - підстави відповідальності та обставини, що звільняють продавця (виробника) від обов'язку задовольнити вимоги споживача;
- вміти:*
- застосувати нормативно-правову базу інституту захисту прав споживачів;
 - аналізувати основний зміст концепції захисту прав споживачів;
 - орієнтуватися в правовому статусі суб'єктів правовідносин по захисту прав споживачів, визначати обсяг їх правосуб'єктності;
 - фундаментальні права споживачів, закріплені Декларацією ООН;
 - визначати систему державних органів державного управління у сфері захисту прав споживачів та їх компетенцію;
 - орієнтуватися в порядку зайняття торговельною діяльністю;
 - характеризувати особливості продажу окремих продовольчих та непродовольчих товарів;
 - визначати існуючий обсяг прав та обов'язків споживачів за сучасних форм торгівлі;
 - роз'яснювати поняття якості товарів, робіт та послуг;
 - тлумачити зміст чинного законодавства, що регулює порядок проведення стандартизації та сертифікації як засобів забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг;
- в Україні;
- використовувати норми, що регулюють порядок ввезення імпортованих харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів
- в Україні;
- застосовувати різні форми та види захисту прав споживачів та їх реалізацію;
 - визначати вимоги щодо форми й змісту позовної заяви про відшкодування шкоди, завданої споживачу;
 - аналізувати особливості захисту прав споживачів при здійсненні окремих видів торговельної діяльності, наданні послуг і виконанні робіт;
- в Україні;
- визначати особливості захисту прав споживачів при придбанні окремих видів товарів;
 - наводити характеристику видів юридичної відповідальності за правопорушення у сфері захисту прав споживачів;
 - визначати підстави відповідальності та обставини, що звільняють продавця (виробника) від обов'язку задовольнити вимоги споживача;
- в Україні;
- оволодівати прийомами групування, класифікації й узагальнення знань у предметах і явищах права з метою формування понять;
 - тлумачити зміст чинного законодавства щодо захисту прав споживачів;
 - застосовувати норми права для врегулювання відносин та при вирішенні конкретних спорів у сфері захисту прав споживачів, а також у своїй подальшій практичній діяльності;
 - складати цивільно-правові документи;
- ознайомитись:*
- із словником цивільно-правових термінів;
 - з нормами діючого цивільного законодавства, що регулюють відносини у сфері захисту прав споживачів, а також з положеннями законодавства інших галузей, в якому містяться аналогічні норми;

– з судовою практикою застосування норм права щодо захисту прав споживачів.

Зміст навчальної дисципліни.

1. Правова основа захисту прав споживачів
2. Основні права споживачів товарів, робіт, послуг
3. Механізм захисту прав споживачів
4. Особливості захисту прав споживачів при наданні окремих видів послуг
5. Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів

Запланована навчальна діяльність: лекції – 14 год., семінарські заняття – 12 год., індивідуальна робота – 30 год., самостійна робота – 30 год.; диференційований залік – 4 год., разом – 90 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); самостійна робота, індивідуальні завдання.

Форми оцінювання результатів навчання: перевірка індивідуальних завдань, підсумковий контрольний захід.

Вид семестрового контролю: диференційований залік.

Навчальні ресурси:

- Дудла І.О. Захист прав споживачів: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. – 448 с.
Зверева О. В. Захист прав споживачів. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.
Іваненко Л. М., Язвінська О. М. Захист прав споживачів: підручник. – К.:Юрінком Інтер, 2014. – 496 с.

Викладач: згідно форми А-4.03.

Ст.. викладач Тимошенко Любов Володимирівна

II. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у студентів наступних **програмних компетентностей**:

А) загальні компетентності:

- ЗК-2** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК-11** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК-13** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Б) фахові компетентності спеціальності:

- ФК-4** Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
- ФК-7** Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- ФК-8** Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- ФК-15** Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення студентами наступних **програмних результатів навчання**:

- ПРН-19** Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права;
- ПРН-22** Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;
- ПРН-23** Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Досягнення програмних результатів навчання передбачає здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових.

ПРН 19

ЗнанняЗнати чинне законодавство у сфері захисту прав споживачів, називати основні принципи захисту прав споживачів, характеризувати сутність відносин, що виникають у сфері захисту споживчих прав, їх ознаки, особливості правового регулювання

РозумінняРозуміти організацію економічного життя, роль і місце споживача в ринкових умовах, що дає можливість аналізувати економічні події в державі, зрозуміти реалії оточуючого світу, орієнтуватись у широкому колі послуг і товарів, захиститися від всіляких ризиків, пов'язаних із споживанням, підготувати до життя у швидкоплинно-змінюваних умовах, орієнтуватися на ринках товарів та послуг, усвідомити їх вплив на споживчу політику та якість власного життя

ЗастосуванняЗастосовувати норми споживчого законодавства до конкретних фактичних обставин

АналізАналізувати зміст прав та обов'язків як споживачів, так і продавців (виробників, надавачів послуг);

СинтезСинтезувати інформацію щодо шляхів вдосконалення споживчого законодавства та недопущення правопорушень у цій сфері

ОцінюванняОцінювати види та заходи юридичної відповідальності за порушення прав споживачів

ПРН 22

ЗнанняЗнати підстави відповідальності та обставини, що звільняють продавця (виробника) від обов'язку задовольнити вимоги споживача, тлумачити зміст чинного законодавства щодо захисту прав споживачів

РозумінняВизначати вимоги щодо форми й змісту позовної заяви про відшкодування шкоди, завданої споживачу

ЗастосуванняЗастосувати нормативно-правову базу інституту захисту прав споживачів

АналізАналізувати норми діючого цивільного законодавства, що регулюють відносини у сфері захисту прав споживачів, а також з положеннями законодавства інших галузей, в якому містяться аналогічні норми;

СинтезСинтезувати судову практику застосування норм права щодо захисту прав споживачів

ОцінюванняАргументувати доцільність окремих прийомів групування, класифікації й узагальнення знань у предметах і явищах права з метою формування понять

ПРН 23

ЗнанняЗнати сферу чинності Закону України «Про захист прав споживачів», основні організації та правові документи міжнародного споживчого руху, суть прав і обов'язків споживача та їх джерела інформації, що сформує уміння діяти в певному соціумі, спілкуватися з правовими і контролюючими органами

РозумінняРозуміти правові засади забезпечення належного дотримання прав споживачів усіма суб'єктами, пояснювати різницю щодо способів захисту споживчих прав (самозахист, державний захист, громадський захист, судовий захист);

ЗастосуванняЗастосовувати джерела правового регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів;

АналізАналізувати основний зміст концепції захисту прав споживачів

СинтезСинтезувати норми права для врегулювання відносин та при вирішенні конкретних спорів у сфері захисту прав споживачів, а також у своїй подальшій практичній діяльності

ОцінюванняАргументувати застосування різних форм та видів захисту прав споживачів та їх реалізацію;

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																			Форми підсумкового контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					контрольна робота
4	7	3	90	30	14					14				2		30	20					10	30		+	
Усього за дисципліну		3	90	30	14					14				2		30	20					10	30			

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	К-сть годин	Номери, вид занять та кількість годин				Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4			
1	Правові основи захисту прав споживачів	4	Л2	Сз2			9	1/1Л(2); 1/2Сз(2);2/1Л(2);	6
2	Основні права споживачів товарів, робіт, послуг	6	Л2	Л2	Сз2	С2	10	2/2Л(2); 2/2Сз(2); 3/1Л(2); 3/2Сз(2);	8
3	Механізм захисту прав споживачів	4	Л2	Сз2			11	4/1Л(2); 4/2Л(2); 4/3Сз(2); 4/4Сз(2);	8
4	Особливості захисту прав споживачів при наданні окремих видів послуг	8	Л2	Л2	Сз2	Сз2	12	5/1Л(2); 5/2Сз(2);	4
5	Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів	4	Л2	Сз2			1	Дз(4)	4
Диференційований залік		4	Дз4						
Всього:		30					Всього:		30

Умовні скорочення:

Лекція – Л

Семінарське заняття – Сз

Диференційований залік - Дз

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Сз(2)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
<i>4 курс</i>					
<i>7 семестр</i>					
1			10	Правова основа захисту прав споживачів	
	1	лекція	2	Заняття 1. Державне регулювання охорони та захисту прав споживачів 1. Виникнення законодавства про захист прав споживачів 2. Загальна характеристика законодавства про захист прав споживачів в Україні 3. Поняття споживача	
	2	семінар	2	Заняття 2. Правові засади захисту прав споживачів 1. Основний зміст концепції захисту прав споживачів 2. Джерела правового регулювання захисту прав споживачів 3. Загальні міжнародно-правові принципи захисту прав споживачів	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.30; [2.1.] ст.15-46; [2.2.] ст.6-14;
		самостійна робота	6	1. Структура, напрями діяльності та завдання Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та її регіональних підрозділів 2. Робота антимонопольних органів у сфері захисту прав споживачів 3. Органи місцевого самоврядування в системі захисту прав споживачів 4. Розгляд скарг на рішення органів державної виконавчої влади, що здійснюють захист прав споживачів, їх службових осіб, а також на дії таких осіб	[2.3.] ст.37-45; 3.1; 3.2; 3.15; 3.21
2			14	Основні права споживачів товарів, робіт, послуг	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальна характеристика прав та обов'язків споживача за законодавством України 1. Порядок зайняття торговельною діяльністю. 2. Особливості продажу окремих продовольчих товарів. 1. Правила торгівлі непродовольчими товарами.	1.8; [2.1.] ст.84-161; [2.2.] ст.15-32; [2.3.] ст.84-156; 3.1; 3.2; 3.3; 3.10; 3.12; 3.16; 3.23; 3.28; 3.30; 3.33; 3.39

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
		лекція	2	Заняття 2. Загальна характеристика прав та обов'язків споживача за законодавством України 2. Право споживача на належну якість, безпеку продукції (товарів, робіт) та інформацію про продукцію. Гарантійні терміни. 3. Права споживача в разі придбання ним товару неналежної якості. 3. Права споживача на обмін товару належної якості.	
	2	семінар	4	Заняття 3. Зміст прав та обов'язків споживача 1. Права та обов'язки споживачів за сучасних форм торгівлі 2. Право споживачів на обмін товарів належної якості 3. Права споживача в разі придбання ним продукції у кредит 4. Права споживача у разі порушення умов договору про виконання робіт (надання послуг).	
		самостійна робота	6	1. Права споживача у разі порушення умов договору про виконання робіт (надання послуг) 2. Право споживача у разі укладення договору на відстані.	
3			20	Механізм захисту прав споживачів	
	1	лекція	2	Заняття 1. Правове регулювання захисту прав споживачів 1. Судовий захист прав споживачів 2. Особливості позасудового захисту прав споживачів 3. Розгляд справ про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок недоліків товарів, робіт, послуг	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.16; 1.26; 1.30; [2.1.] ст.66-83; [2.2.] ст.56-79; 3.6; 3.13; 3.19; 3.25; 3.32; 3.36;
		індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою	
	2	семінар	2	Заняття 2. Загальна характеристика захисту прав споживачів 1. Визначення підвідомчості спорів у сфері захисту прав споживачів 2. Особливості судового захисту прав споживачів 3. Порядок позасудового розгляду спорів 4. Розгляд справ про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг)	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
		самостійна робота	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення підвідомчості спорів у сфері захисту прав споживачів 2. Поняття якості товарів, робіт та послуг 3. Стандартизація та сертифікація як засіб забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг 4. Договір як засіб забезпечення якості товарів, робіт, послуг 5. Міжнародні нормативні акти та системи якості 	
4			24	Особливості захисту прав споживачів при наданні окремих видів послуг	
	1	лекція	2	Заняття 1. Правове регулювання ринку послуг в Україні <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості захисту прав споживачів при наданні юридичних послуг 2. Особливості захисту прав споживачів при користуванні туристичними та готельними послугами 3. Захист прав споживачів при користуванні комунальними послугами 	1.19; 1.22; 1.23; 1.24; [2.1.] ст.84-161; [2.2.] ст.15-32; [2.3.] ст.84-156; 3.26; 3.35; 3.43
	2	лекція	2	Заняття 2. Правове регулювання наданні окремих видів послуг <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості захисту прав споживачів при одержанні фінансових послуг 2. Споживач на ринку телекомунікаційних послуг та послуг мобільного зв'язку 3. Захист споживачів при наданні послуг установами охорони здоров'я. 	
		індивідуальне завдання	10	Контрольна робота по заданим варіантам	
	3	семінар	2	Заняття 3. Загальна характеристика захисту прав споживачів при здійсненні окремих видів торговельної діяльності і виконанні робіт. <ol style="list-style-type: none"> 1. Захист прав споживачів у сфері дрібно роздрібної та комісійної торгівлі 2. Захист прав споживачів при здійсненні продажу за зразками та каталогами 3. Права споживача в разі придбання ним продукції в кредит <ol style="list-style-type: none"> 1. Захист прав споживачів у сфері побутового обслуговування населення 	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	4	семінар	2	Заняття 4. Гарантії прав споживачів на захист. 1. Правове регулювання здійснення окремих видів торговельної діяльності 2. Особливості реалізації права на захист при укладенні договорів на виконанні робіт.	
		самостійна робота	6	1. Захист прав споживачів при укладенні договорів перевезення 2. Особливості захисту прав споживачів при користуванні соціальними послугами	
5			20	Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та види відповідальності за правопорушення у сфері захисту прав споживачів 1. Підстави відповідальності та обставини, що звільняють продавця (виробника) від обов'язку задовольнити вимоги споживача 2. Цивільно-правова відповідальність і оперативно-господарські санкції за порушення прав споживачів 3. Адміністративно-правова відповідальність за порушення прав споживачів.	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; [2.1.] ст.163-176; [2.2.] ст.134-149; [2.3.] ст.163-175; 3.8; 3.13; 3.19; 3.41; 3.43
		індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою	
	2	семінар	2	Заняття 2. Характеристика відповідальності за порушення законодавства про захист прав споживачів 1. Обставини, що звільняють продавця (виробника) від обов'язку задовольнити вимоги споживача 2. Цивільно-правова відповідальність і оперативно-господарські санкції за порушення прав споживачів 3. Кримінально-правова відповідальність за порушення прав споживачів. 4. Адміністративно-правова відповідальність за порушення прав споживачів.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
		самостійна робота	6	1. Кримінально-правова відповідальність за порушення прав споживачів. 2. Відповідальність за реалізацію недоброякісної продукції 3. Відшкодування моральної (немайнової) шкоди 4. Відповідальність за реалізацію небезпечної продукції	
Диференційований залік			2		
Разом за 7 семестр			90		
Разом за 4 курс			90		
Усього за дисципліну			90		

МЕТОДИ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ

Поточний (модульний) контроль:

Поточний контроль - це перевірка рівня засвоєння знань студентами під час семінарських занять, самостійної роботи та оцінка якості виконання індивідуальних завдань за традиційною шкалою.

Основними завданнями поточного контролю є: встановлення й оцінювання рівня розуміння і засвоєння окремих елементів знань, умінь та навичок.

Методами поточного контролю є: усне, письмове опитування, тестування, перевірка звітності з індивідуальної роботи (у формі перевірки рефератів та контрольних робіт).

Підсумковий контроль:

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінки результатів навчання з навчальної дисципліни (групи). Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за результатами модульних, якщо немає модулів з середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок, та підсумкових контролів. Студент допускається до підсумкового контролю, якщо він склав всі види завдань, передбачених програмою.

Студенти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2.6, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відвідували за індивідуальну та самостійну роботу, до підсумкового контролю не допускаються з зазначенням в відомості підсумкового контролю «не допущений». Якщо ж студент пропустив більше 30% занять, де було передбачено оцінювання, з об'єктивних причин, то він має право на додаткову індивідуальну консультацію. Після цього він повинен обов'язково прозвітувати за матеріалами всіх пропущених занять. Якщо студент має заборгованість за індивідуальну чи самостійну роботу, підсумковий контроль знань здійснюється після ліквідації заборгованості. У випадку, якщо студент «не допущений» до складання підсумкового контролю за рішенням начальника кафедри призначається комісія для визначення мінімального рівня знань студентом всього матеріалу дисципліни. Мінімальний рівень оцінюється «здав» - «не здав». Якщо студент отримує позитивну оцінку, бал поточної успішності складає 2.6, то він допускається до складання підсумкового контролю.

Якщо після двох спроб студент не складає підсумкового контролю, питання про його подальше навчання розглядається на засіданні Вченої ради академії.

Студента можна звільнити від складання заліку з виставленням оцінки в екзаменаційну відомість «зараховано», якщо він отримав середній бал не нижче 3,51 за модулі (середньоарифметичну з поточних оцінок за аудиторну, індивідуальну самостійну роботу), при цьому виявив активність на теоретичних і практичних заняттях, виконав всі види індивідуальних завдань, не має поточних оцінок нижчих ніж «задовільно» і повторних Perezdach.

Рішення про звільнення студентів від всіх форм підсумкового контролю приймає начальник кафедри за поданням викладача. За бажанням студент може не використовувати право на звільнення від підсумкової звітності для підвищення загальної оцінки та рейтингу.

Залік можна вважати зарахованим, якщо студент дав відповіді на запитання не нижче оцінки «задовільно».

Загальна оцінка підсумкового контролю є сумою від середньоарифметичної суми балів середньоарифметичної з поточних оцінок, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8 та оцінки за залік, помноженої на 0,2.

Якщо студент за відповіді на підсумковому контролі отримує оцінку «незадовільно», або його загальна оцінка підсумкового контролю є меншою 2.6, засвоєння дисципліни йому не зараховується, а у відомості підсумкового контролю виставляється оцінка «незадовільно». Повторне

складання підсумкового контролю проводиться відповідно до вимог Положення Про організацію освітнього процесу в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Результати перездачі підсумкового контролю не можуть бути вищими середньоарифметичної оцінки за поточну успішність.

Підсумкова оцінка за національною шкалою і шкалою ECTS заноситься до залікової книжки студента і журналу обліку навчальних занять.

Результати підсумкового контролю, з кожної навчальної дисципліни та за всі дисципліни, які вивчає студент, відображаються в загальному рейтингу студента, що ведеться на факультеті.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Загальну оцінку за аудиторну, індивідуальну роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), отриманих протягом періоду вивчення дисципліни на їх кількість. Для розрахунку, кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох, для заочної форми навчання – не менше двох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну, індивідуальну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього заняття з дисципліни.

Види індивідуальних завдань, а саме виконання реферату та опрацювання конспекту тем оцінюються як «зараховано» чи «не зараховано».

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за семестровий контроль, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за національною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» (таблиця 2) та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в додатку 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2.6, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відвідували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості

Якщо курсант не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги навчальної програми з дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка за національною шкалою», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, FX – за шкалою ЄКТС і 50 балів за 100-бальною шкалою.

Курсанта(студента) можна звільнити від складання семестрового контролю здійснюється на підставі вимог «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Таблиця відповідності шкал оцінювання

Сума кількості балів	Бал за 100- бальною шкалою	Національна шкала	Оцінка ЄКТС
5,00-4,51	100-90	5	A
4,50-4,01	89-82	4	B
4,00-3,51	81-75	4	C
3,50-3,01	74-67	3	D
3,00-2,6	66-60	3	E
2,59-2,00	59-35	2	FX
1,99-0,00	34-1	2	F

. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1.1. Нормативно-правові акти

- 1.1 Конституція України. – К., 1996. – 80 с.
- 1.2 Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // ВВРУ. – 2003. – N 18-22. – Ст.144.
- 1.3 Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // ВВРУ. – 2004. – N 40-42. – Ст.492.
- 1.4 Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № N 2755-VI // ВВРУ. – 2011. – N 13-17. – Ст.112.
- 1.5 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 р. // ВВР. – 1984. – N 51. – Ст.1123.
- 1.6 Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III // ВВРУ. – 2001. – N 25-26. – Ст.131.
- 1.7 Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV // ВВРУ. – 2004. – N 40-42. – Ст.492.
- 1.8 Закон України «Про захист прав споживачів» від 15.12.1993 р. N 3682-XII // ВВР УРСР. – 1991. – N 30. – Ст.379.
- 1.9 Организация Объединенных Наций. «Руководящие Принципы для защиты интересов потребителей». Приняты 09.04.85 Резолюцией 39/248. - К.: ЮринкомИнтер, 1999.
- 1.10 Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124-VIII // ВВРУ. - 2015. - № 14. - Ст. 96.
- 1.11 Закон України «Про стандартизацію» 05.06.2014 № 1315-VII // ВВРУ. – 2014. – № 31. – Ст.1058.
- 1.12 Закон України «Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції» від 19.05.2011 № 3390-VI (Електронний ресурс). – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua>
- 1.13 Закон України «Про рекламу» від 3.07. 1996 р. № 270/96-ВР // ВВРУ. – 1996. – N 39. – Ст.181.
- 1.14 Закон України «Про інформацію» 02.10.1992р. № 2657-XII // ВВРУ. – 1992. – № 48 . – Ст.650.
- 1.15 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. № 4004-12 // ВВРУ. – 1994. – N 27. – Ст.218.
- 1.16 Закон України «Про звернення громадян» від 2.10.1996 р. 393/96-ВР // ВВРУ. – 1996. – N 47. – Ст.256.
- 1.17 Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 р. № 4572-VI// ВВРУ. – 2013. – N 1. – Ст.2.
- 1.18 Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР // ВВРУ. – 1998. – N 19. – Ст.98.
- 1.19 Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР // ВВРУ. – 1995. – N 31. – Ст.241.
- 1.20 Закон України «Про третейські суди» від 11.05.2004 р. № 1701-IV // ВВРУ. – 2004. – N 35. – Ст.412.
- 1.21 Закон України «Про телекомунікації» від 18.11.2003 р. № 1280-IV // ВВРУ. – 2004. – N 12. – Ст.155.
- 1.22 Закон України «Про транспорт» від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР // ВВРУ. – 1994. – N 51. – Ст.446.
- 1.23 Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 р. № 273/96-ВР // ВВРУ. – 1996. – N 40. – Ст.183.
- 1.24 Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003 р. № 966-IV // ВВРУ. – 2003. – N 45. – Ст.358.
- 1.25 Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>
- 1.26 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 р. № 4004-XII // ВВРУ. – 1994. – N 27. – Ст.218.
- 1.27 Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. // ВВРУ. – 1997. – N 24. – Ст.170.
- 1.28 Закон України «Про антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 № 3659-XII // ВВРУ. – 1993. – N 50. – Ст.472.

- 1.29 Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» від 02.12.2010 р. № 2735-VI // ВВР України. - 2011. - № 1. – Ст. 1112.
- 1.30 Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів 02.09.2015 № 667. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : //http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-п

1.2. Базова

- 2.1 Дудла І.О. Захист прав споживачів: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 448 с.
- 2.2 Зверева О. В. Захист прав споживачів. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. –192с.
- 2.3 Іваненко Л. М., Язвінська О. М. Захист прав споживачів: підручник. – К.:Юрінком Інтер, 2014. – 496 с.

1.3. Допоміжна

- 3.1. Захист прав споживачів : зб. док. з можливістю копіювання / О.А. Кривенко (ред.). – 2-е вид. – К. : КНТ, 2003. – 96 с.
- 3.2.Захист прав споживачів : нормат.-правове регулювання : зразки документів / О.М. Роїна (упоряд.) – 4-е вид., змінене та Барчан Г.Ю. Ефективне управління споживчим та іпотечним кредитуванням в Україні : [моногр.] / Г.Ю. Барчан, Ю.М. Гудзь, О.Г. Барчан. – К. : Сталь, 2008. – 256 с.
- 3.3.Березін О. В. Продовольчий ринок України. Теоретико-методологічні засади формування і розвитку : моногр. / О.В. Березин ; Полтав. ун-т споживчої кооп. України. – К. : Центр учбової літератури, 2008. - 184 с.
- 3.4.Д'яконова І. І. Удосконалення кредитних відносин - споживче кредитування : моногр. / І.І. Д'яконова. – Суми : Університетська книга, 2007. - 96 с.
- 3.5.Долхаш М. Провокаційна реклама - спосіб привертання уваги сучасного споживача / М. Долхаш // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». - 2008. - N 633. Логістика. - С. 209-214.
- 3.6.Еременко Н. І.Правовий захист прав споживачів // Український промисловець. – 2000. – № 3. С. 25-28.
- 3.7.Держава і споживач / Держ. Ком. України з питань технічного регулювання та споживчої політики. – К., 2003. – 19 с.
- 3.8.Забарний Г. Адміністративно-правова охорона прав споживачів / Г. Забарний, Л. Менів // Право України. – 2009. – N 1. – С. 29-39.
- 3.9.Загородній А.Г. Управління взаємозв'язками підприємства зі споживачами продукції : моногр. / А.К. Загородній, З.О. Коваль. - Л., 2008. – 364 с.
- 3.10.Закон захищає тебе: Як оформити пенсію ; Інвалідність; Права споживачів та їхній захист ; Якщо Вас зупинив працівник ДАІ. / Ком. виборців України. – К., 2000. – 46 с.
- 3.11.Захист прав споживачів в Європейському Союзі та Україні : аналіт. звіт / Спільний проект Європейського Союзу та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй ; Спільнота споживачів та громадські об'єднання - К., 2007. - 36 с.
- 3.12.Захист прав споживачів: соціально-правовий аспект / А.А. Мазаракі, О.М. Язвінська, Л.В. Ніколаєва та ін. ; Київ. нац. торговельно-екон. ун-т. – К. : КНТЕУ, 2002. - 311 с.
- 3.13.Захист прав споживачів // Застосування судами цивільного і цивільного процесуального законодавства / П.І. Шевчук (заг. ред.). – К., 2002. – Розд. 1. – С. 37-39.

- 3.14.Зверева О.В. Діяльність державних органів по забезпеченню безпеки і якості товарів, робіт, послуг (питання припинення реалізації контрафактної продукції) / О.В. Зверева // Право і безпека. – 2005. – N 2. – С. 139-141.
- 3.15.Зверева О. В. Забезпечення міжгалузевої взаємодії правових норм з метою захисту прав споживачів / О.В. Зверева // Право України. – 2008 – N 6. – С. 19-22.
- 3.16.Зверева О.В. Захист інтересів споживачів та товаровиробників у світлі вступу до СОТ / О.В. Зверева // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 42. – С. 349-355.
- 3.17.Зверева О. В. Інтеграційні процеси і забезпечення прав споживачів / О.В. Зверева // Право України. – 2009. – N 1. – С. 41-46.
- 3.18.Зверева О. В. Освіта споживача - важливе державне завдання / О.В. Зверева // Право України. – 2008. – N 8. – С. 31-35.
- 3.19.Іваненко Л. М. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів (покупців) / Л.М. Іваненко. – К. : Юмана, 1998. - 224 с. Коцовська Р.Р. Нові банківські продукти у сфері споживчого кредитування / Р.Р. Коцовська, С.В. Єлейко ; Нац. банк України, Львів. банківський ін-т. – Л. : ЛБІ НБУ, 2006. – 39 с.
- 3.20.Іваненко Л. Наукове обґрунтування необхідності внесення змін до Закону України «Про захист прав споживачів» / Л. Іваненко // Право України. – 2005. – N 5. – С. 74-78.
- 3.21.Лагутін В. Д. Внутрішній ринок споживчих товарів: теорія розвитку і регулювання : моног. / В.Д. Лагутін ; Київ. нац. торговельно-економічний ун-т. – К., 2008. – 327 с.
- 3.22.Кузьміна С. Удосконалення адміністративно-господарських санкцій щодо порушень законодавства про захист прав споживачів / С. Кузьміна, Л. Левчук // Право України. – 2004. – N 12. – С. 51-54.
- 3.23.Ліпич Л. Г. Методи визначення потреб індивідуальних споживачів / Л.Г. Ліпич, С.Я. Войтович. – Луцьк : Надстир'я, 1999. - 207 с.
- 3.24.Ліпич Л. Г. Прогнозування та регулювання індивідуального споживання продовольчих товарів / Л.Г. Ліпич, О.В. Кощій. - Луцьк : РВВ Луцького держ. техн. ун-ту, 2002. – 208 с.
- 3.25.Лісіца В.В. Глобалізація в торгівлі: вплив світових процесів на український роздрібний ринок : моногр. / Укоопспілка, Полтав. ун-т споживчої кооперації України, Каф. комерційної діяльності та підприємництва. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 150 с.
- 3.26.Марченко С. І. «Так» чи «ні» відключенням / С.І. Марченко ; Миколаїв. обл. орг. Всеукр. Ком. оборони прав людини. - Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – Ч. 1 : Порадник споживача електроенергії. – 80 с.
- 3.27.Микитенко І. А. Споживання, експорт та імпорт сільськогосподарської продукції і продовольства / І.А. Микитенко, О.В. Овсянніков. - К. : ННЦ «Ін-т аграрної економіки», 2008. – 73 с.
- 3.28.Моніторинг ринку автомобілів: фірма, споживач, ресурси / О.О. Шубін, О.М. Азарян, Н.О. Криковцева та ін. ; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2003.
- 3.29.На допомогу підприємцю та споживачеві : слов.- довід. : навч. посіб. / Є.М. Воронова, Н.М. Гуляєва, В.Й. Кириченко та ін. ; А.А. Мазаракі (ред.) ; Ін-т змісту і методів навчання, Київ. держ. торговельно-екон. ун-т. – К., 1997. – 202 с.
- 3.30.Петрущенков С. П. Культура споживання / С.П. Петрущенков, Н.В. Петрущенкова. – К. : Магістр-S, 2001. – 192 с.
- 3.31.Правила торгівлі та права споживачів : нормат. док. / О.М. Роїна (упоряд.). – К. : КНТ, 2007. – 439 с.
- 3.32.Право та політика ЄС у сфері захисту прав споживачів : навч. посіб. / Т. Бургуані, Г.А. Рогачова, О.Ю. Серьогін. - К. : ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2003. – 182 с.

- 3.33. Рабінович А. В. Право людини на споживчу інформацію та юридичний механізм його забезпечення / А.В. Рабінович // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2007. – Вип. 36. – С. 322-328.
- 3.34. Рябченко Ю. Ю. Особливості елементів позову у справах про захист прав споживачів / Ю.Ю. Рябченко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2007. – Вип. 35. – С. 408-414.
- 3.35. Тридід О. М. Система обслуговування споживача: теорія і практика : моногр. / О.М. Тридід, К.М. Таньков, Г.Я. Дутка ; Нац. банк України, Ун-т банківської справи. – К. : УБС НБУ, 2008. – 184 с.
- 3.36. Ханік-Посполітак Р. Ю. Поняття «несправедливі умови в договорах» / Р.Ю. Ханік-Посполітак // Наук. зап. НаУКМА. Сер. Юрид. науки. – 2007. – Т. 64 – С. 102-105. Досліджено поняття «несправедливі умови в договорах», що міститься в правничій літературі та законодавстві Європейського Союзу (ЄС) і деяких держав-членів ЄС, а також це поняття, що міститься в Законі України «Про захист прав споживачів», порівняно із відповідним поняттям у праві ЄС.
- 3.37. Цивільне право України / І. А. Бірюков, Ю. А. Заїка, В. М. Співак. – К.: Наук. думка, 2000.
- 3.38. Цивільне процесуальне право України : Навч. посібник / За заг. ред. С. С. Бичкової. – К. : Атіка, 2006. – 384 с.
- 3.39. Чи грамотний ви споживач? : практикум з «Основ споживчих знань» / С.О. Ганаба (упоряд.). - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2008. – 76 с.
- 3.40. Щедрина Т. І. Ринок інновацій та шляхи його розвитку / Т.І. Щедрина // Економіка і прогнозування. – 2004. – № 4. – С. 109-118.
- 3.41. Швець Н. Л. Розслідування злочинів, пов'язаних з порушенням прав споживачів (проблеми криміналістичної методики) : наук.-практ. посіб. / Н.Л. Швець ; В.Ю. Шепітько (ред.) – Донецьк : Каштан, 2007. – 276 с.
- 3.42. Шкарупа В.Ф. Основи екології та безпеки товарів народного споживання : підруч. / В.Ф. Шкарупа ; Київ. нац. торговельно-екон. ун-т. – К. : КНТЕУ, 2002. – 315 с.
- 3.43. Юридичний довідник з підготовки до розгляду справ про захист прав споживачів / Спільний проект Європейського Союзу та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй «Спільнота споживачів та громадських організацій» / М.О. Фролов (авт.-упоряд.). – К. : Наш час, 2008. – 399 с.

Х. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

- 1.1 <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- 1.2 <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- 1.3 <http://president.gov.ua> - Президента України.
- 1.4 <http://www.minjust.gov.ua> - Міністерство юстиції України
- 1.5 <http://dpsu.gov.ua/ua/> - Офіційний веб-сайт Адміністрації державної прикордонної служби України.
- 1.6 <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. **Курсанти**, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний